

מסורת הש"ס

(א) ופסוק לג: (ועין...)
(ב) מנחת לה: (א) ונבחר
...
(ט) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(י) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(יג) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(יד) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(טז) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(יז) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(יח) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(יט) ונע"ב חו"ס ברכות ו'
...
(כ) ונע"ב חו"ס ברכות ו'

הגהות הב"ח

(א) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ב) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ג) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ד) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ה) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ו) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ז) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ח) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ט) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(י) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'

הגהות מהר"ב

(א) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ב) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ג) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ד) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ה) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ו) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ז) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ח) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(ט) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
(י) חו"ס ד"ה ל"ח וכו'

מוסף רש"י

קשר של תפילין...
...
התלשט על ראשו בעת
...
שהוא ל"ח שיהא שרי
...
נראה עליו...
...
הוא חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
הוא חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
הוא חו"ס ד"ה ל"ח וכו'
...
הוא חו"ס ד"ה ל"ח וכו'

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

צו.

עין משפט
נר מצוה

אחד חדשות. שאין אדם טורח: והשפס דפני אבנה דשמואל.
דהאי חדשות כשיש בהן רצועות ואינן מקושרות ענין קשר של
תפילין העשוי כמין אומיות וכן הוא קבוע תמיד אלמלא טעמא משום
קשר הוא דקשריה לאו מאלכזה ואסור לקשור בשנת קשר של קיימא:
דכ"ע לא טרח. דטעמא דחדשות

אחד חדשות ואחד ישנות דברי רבי מאיר
רבי יהודה אומר בחדשות ומתיר בישנות
אלמא מר סבר טרח איניש ומר סבר לא
טרח איניש: (שיצ"י ענב"י סימן): והשתא
דחגי אבוה דשמואל בר רב יצחק א"לו הן
ישנות כל שיש בהן רצועות ומקושרות
חדשות יש בהן רצועות ולא מקושרות דכולי
עלמא לא טרח איניש ולענביניהו מיענב
אמר רב חסדא זאת אומרת עניבה פסולה
בתפילין אמר ר' יהודה לטעמיה
דאמר עניבה קשירה מעלייתא היא טעמא
דעניבה קשירה מעלייתא היא הא לאו הכי
עניב להו ויהאמר רב יהודה בריה דרב
שמואל בר שילת משמיה דרב קשר של
תפילין הלכה למשה מסיני הוא ואמר רב
נחמן ונוייהו לבר דעניב להו כעין קשירה
דידהו אמר רב חסדא אמר רב יהלוקח
תפילין ממי שאינו מומחה בורק שתיים של
יד ואחת של ראש או שתיים של ראש ואחת
של יד מה נפשך אי מחד גברא קא זבין
לברוק או שלש של יד או שלש של ראש
אי מתרי תלתא גברי זבין כל חד וחד ליבעי
בריקה לעולם מחד גברא זבין ובעיני
דמיתמחי בשל יד ובשל ראש איני והא תני
רבה בר שמואל בתפילין בורק שלש של
יד ושל ראש מאי לאו או שלש של יד או
שלש של ראש לא שלש מוהן של יד מוהן
של ראש והתני רב כהנא בתפילין בורק
שתיים של יד ושל ראש הא מני רבי היא
דאמר ר' בתי יומי הוי חזקה אי רבי אימא
סיפא וכן בצבת השני וכן בצבת השלישי
ואי רבי שלישי מי אית ליה מודה רבי
בצבתים דמתרי תלתא גברי זבין אי הכי
אפילו רביעי נמי ואפילו חמישי נמי אין הכי
נמי והאי דקתני רביעי שלישי לאפוקי מחזקה
ולעולם אפילו רביעי וחמישי נמי: מצאן
צבתים או כריכות וכו': מאי צבתים ומאי
כריכות אמר רב יהודה אמר רב הן הן
צבתים הן הן כריכות צבתים וזווי זווי כריכות
דכריכן טובא: מחשיך עליהן ומביאן:
ואמאי לעיליניהו זוג זוג אמר רב יצחק
בריה דרב יהודה לדידי מיפרשא ליה מיניה
דאבא כ"ל שאילו מכניסן זוג זוג וכלות
קודם שקיעת החמה מכניסן זוג זוג ואי לא
מחשיך עליהן ומביאן: ובסכנה מכסן
והולך: והתניא יובסכנה מוליכן פחות
פחות מארבע אמות אמר רב לא קשיא
הא בסכנה נכרי הא בסכנת לטטים
א"ל

אמר רב חסדא זאת אומרת עניבה פסולה בתפילין מינה וכי
לא ידע רב חסדא דלר"י עניבה קשירה מעלייתא היא
דקאמר אביי וי"ל דניחא ליה לאוקומי מתני' דאוקרת בחדשות
כדכנן דר"י דאמרי לאו קשירה הוא אי נמי דקפנר אפילו לר"י שריא
עניבה דקפנר דעמיה להימר
ולעשות קשר גמור כחול כדפירשמי
לעיל: אמר ר"י לטעמיה
בו: ורבי מאיר דקשירה היא בחדשות
קפנר דלאו קשירה שרי מיהדק וקפנר
דעניב היא כריש אלו קשרים אס
עניבה לר"י קשירה היא אס לאו
וקאי נתיקו ולאמר ר"י דהתם
דנמיסדק והכא בלל סמיהדק וקפנר
נראה דהלכה כר"י דעניבה קשירה
היא מדמסקו אביי דרבי יהודה
לטעמיה וחסם ממתיקין אחיא כרבי
יהודה מיהו מפרין סמיהדק דהש"ס
בפשיטות ולעניניה מיענב משמע
דלון הלכה כר' יהודה ומכאן ארי"ת
ללון לר"ך ככל יוס להימר קשר
תפילין ולחזור ולקשור בשעה שמתקן
(א) וקפנר שריא ואמר רבינו אליהו דא"כ
חדשות אמאי אסר הכא טעמא
קשירה הא לאו הוי קשר של קיימא
ומה שהכין רבינו אליהו כ"ל
מדאמר בסוף הקומץ רבה (נראה
דף לה:): תפילין מאימתי מנכר
עליהן משעת הנחה עד שעת קשירה
לאו היינו קשירה ממס אלא קשירה
דהתם היינו הדיוק כמו עליה קשורה
בזולת (גמ' דף ק"ו): וכן קשורה זו
כלכל (ע"פ דף ק"ו):

קשר של תפילין הל"מ סי'

בגומתם הל"מ היאך
הוא עשוי כמין ש"ן ולרועה קבועה בהס
וראשה כפוף ודומה ליו"ד הרי שדי
ואין נראה לר"י דלון הל"מ אלא
הש"ן בלנד דנמשמע בפרק נמה
מדליקין (שנת דף סח:): דקאמר אלא
הא דמני רב יוסף לא הוכשרו
למלאכת שמים אלא עור נמה
טורה בלנד (ט) מלמען מהיה מורת
ה' נפין מן המותר בספך למאי
הלכתא וקאמר לשי"ן והאמר אביי
שי"ן של תפילין הל"מ ומשני אלא
לרצועותיהן ולא ספך מדי ווי"ד
משמע דלון קדושה אלא בש"ן בלנד
והיא דווקא הלכה ולא מלינו כשום
מקום שיהא הקשר קרוי ד'ט':
ונזייהו צ"ב. סי' ר"י דלאקר
קאי כמו שפי' בערוך נוי
הקשר יפנה לנד חוץ אותו לנד שגריה
בעין ד וזהכי מיימי לה הכ"ל:
הלוקח תפילין סמי שאינו
מופחה וכו'. מינה

דכפרק החלכת (מנחות דף מנ:)
מינא תפילין יס להן דדיקה ואין
יקחין אלא מן המומחה ואין לומר
דכלל דדיקה קאמר דלון יקחין אלא
מן המומחה דהא קתני סיפא ספרים
ומזוות יס להן דדיקה ויקחין מכל אדם ואור"י דהתם לכתמלה קאמר
דלון יקחין אלא מן המומחה שלא יעטרק לקרוע כל התפר ולגדוק ואיכה
זיון תפילין ואיכה נמי למיחש שמא יתעצל לטרות לגדוקן ויסמון להיטחן
כלל דדיקה לזוך עשה והכא איירי דעיעבד שכבר לקח או כגון שאינו
מואף מומחה לקנות ממנו: סי' מצאן צבתים או בריכות מחשיך עליהן.
מינה בחדשות נמי דאי אפשר לקשור אמאי לא יעטרק להחשיך עליהן
רבי

יב א מ"י מ"ט מהלכות
שבת ה"ל דר חננל ל"ח
סה טושי"ב א"ח ס"א
ספוק מנ:
יד ב מ"י מ"ט מהלכות
תפילין הל"מ סמ
עשין כ"ט טושי"ב א"ח ס"י
כ"ט ע"פ ט'
טו ג ד מ"י מ"ט מהל'
שנת הל"מ כ"ט
סמ ל"ח טושי"ב א"ח
ס"י ש"א ספוק מנ:

רב ניסים גאון

אבי אמר רבי יהודה
לטעמיה דאמר עניבה
קשירה מעלייתא היא.
איתיה הא דר' יהודה
בסכנת שבת בפרק אלו
קשרין חבל דלי שנספק
לא היה קשורו אלא
עניבו. ר' יהודה אומר
כדור עליו פניו או
ספקיו ובלבד שלא
יענבו. ואמרי קפנר ר'
יהודה עניבה כולה קשירה
היא. ואיתיה נמי בפרק אור
לארבעה עשר. או ס'
רבי הוא דאמר בחיי זימני
הוייא חזקה. עיקר דברי
רבי (במסכת) (בתוספתא)
שבת בפרק ט"ז נישאת
לראשון וכו'. לשיני ומת.
לשי"ש לא תינשא דברי
רבי. ואיתיה בגמ' דיבמות.
בפרק הבא על יבמות.
ובמסכת נידה בפרק
האשה שהיה עושה
צרכיה.

רבינו הגנאל

ר"ן סבר בישנות מותר
דכ"ל הא לא טרח אלא
בחדשות טוח. ר' מאיר
סבר אפילו בחדשות לא
טרח. והשתא דחגי אבוה
דשמואל בר רב יצחק
אלו הן ישנות כל שיש
בהן רצועות ומקושרות,
חדשות שיש בהן רצועות
ואינן מקושרות. אמר
משמיה דרב קשר של
תפילין הלכה לטעמה
מסיני. אמר רב נחמן
ועייהו לבר. (ואי איכא
למימר דעניב לזי כעין
קשירה ידירו. אמר רב
חסדא זאת אומרת עניבה
פסולה בתפילין: אמר רב
חסדא הלוקח תפילין כ"י,
ואוקימנא בדובין פחד
גברא. ובעיני עד (דמנח"ו)
(דמנח"ו) בשל יד ובשל
ראש. והא דחגי רב כהנא
בתפילין בורק שתיים בשל
ראש, ואוקימנא לרי דאמר
בתי יומי הוי חזקה.
ומודה ר' בצבתין דמתרי
תלתא זבין, ויחלך צרוך
לברוק ככל צבת שתיים,
כדקתני סיפא וכן צבת
שני וכן צבת שלישי ואפי'
רביעי ואפילו חמישי רגם
שרין. והאי רבתי שלישי
לאפוקי מר' חזקי, ואפילו
רביעי ואפילו חמישי
הכי דייחיה. מפאן צבתין
או כריכות. אמר רב
יהודי כ"י מחשיך עליהן
ומביאן. כולן כאחת,
ובסכנה מכסן והולך לו.
אוקימנא כמה דכריס
אוקימנא בסכנת גביס
בגון שמד. אבל בסכנת
לטיס. מוליכן פחות
פחות מארבע אמות.